

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktion

Politik for integration af bæredygtighedsrisici

Formål:

Vi ønsker at give vores kunder en god og tryk investeringsoplevelse.

Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at investeringer altid er forbundet med risiko, og investeringsrisiko kan komme mange steder fra.

Der er finansielle risici som renterisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko, men risiko kan også komme fra en miljømæssig, social eller ledelsesmæssig begivenhed eller omstændighed. Den type risiko kaldes for bæredygtighedsrisiko og er samlet set den påvirkning, som forskellige bæredygtighedsfaktorer (ESG-faktorer) kan have på en virksomheds værdi, indtjening og afkast.

Formålet med denne politik er at give kunden et sammenhængende billede af:

- hvordan vi tager højde for bæredygtighedsrisici,
- hvilke konkrete typer risici vi tager højde for
- hvordan vi eller vores samarbejdspartnere løbende analyserer, hvordan konkrete selskaber og sektorer evne til at levere attraktive afkast påvirkes af disse risici.

Denne politik er gældende for såvel individuel rådgivning som for vores formuepleje produkter og puljer.

Politikken indeholder desuden de krav, vi stiller til vores samarbejdspartnere, både før vi kan indlede et samarbejde og undervejs i samarbejdet.

Politikken gælder for alle aktivklasser. For nogle aktivklasser gælder særlige forhold, som er uddybet nærmere. Det gælder for statsobligationer, realkreditobligationer og alternative investeringer.

Relevant lovgivning:

Forordning (EU) 2019/2088 om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser ("ESG Disclosure Forordningen").

Indhold:

- 1. Definitioner**
- 2. Afgrænsning**
- 3. Særlige aktivklasser**
- 4. ESG-Integration**
  - 4.1. Udvælgelse af samarbejdspartnere**

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

4.2. ESG-Screening af investeringer

4.3. Aktivt ejerskab

4.4. De 3 EU-kategorier

5. Rapportering

6. Opfølgning og ajourføring

1. Definition:

Bæredygtighedsrisiko

Hvis en eller flere bæredygtighedsfaktorer (eller ESG-faktorer, se nedenfor) opstår, kan den eller de – i større eller mindre grad - have faktisk eller potentiel påvirkning på værdien af et selskab og dermed på investorerens værdi og afkast.

Bæredygtighedsfaktorer (ESG-faktorer)

Bæredygtighedsfaktorer – også kaldet ESG faktorer – defineres i denne politik som bæredygtighedsrelaterede forhold, der kan påvirke værdien af en investering. Det er følgende faktorer:

- miljømæssige (E for "Environment")
- sociale (S) eller
- ledelsesmæssige (G for "Governance")

Der er altså tale om faktorer, som kan påvirke et selskab eller en organisation både indefra og udefra.

Risici tilknyttet miljømæssige faktorer (E)

Indenfor miljømæssige faktorer skelner vi imellem såkaldt "fysisk risiko" og "transitionsrisiko"

Fysisk risiko er risikoen ved miljøforringelse eller klimaforandringer, der relaterer sig til

- pludselige/ekstreme ændringer i vejr (hedebølger, oversvømmelser, brande eller storme),
- vedvarende skift i klimaet (ændringer i nedbør, øget vandstand eller forhøjet temperatur),
- tab af økosystemer (ørkendannelse, vandmangel, forringet jordkvalitet eller havets økosystemer)
- miljøhændelser (fx olie- eller kemikalieudslip).

Disse forhold kan påvirke markedsværdien af en investering – både via påvirkning af værdien af en virksomheds fysiske aktiver (f.eks. ejendomme) eller dens finansielle aktiver.

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

Transitionsrisiko er risikoen, der opstår i forbindelse med tiltag, der sigter på at løse klima eller miljømæssige udfordringer - eksempelvis i forbindelse med omstilling til en CO2 neutral økonomi. De relaterer sig fx til:

- Udviklingen i politik og regulering
- Skift i teknologi
- Nye forretningsmodeller
- Ændret forbrugeradfærd

Disse faktorer kan alle påvirke en virksomheds værdi eller indtjeningsmuligheder.

Risici tilknyttet sociale faktorer (S)

Risikoen som følge af sociale faktorer er relateret til bøder, tab af omdømme eller tab af kunder. Den kan opstå, når en virksomhed er eksponeret imod aktiviteter, der potentielt kan blive ramt af negative sociale forhold, såsom f.eks.

- overtrædelse af menneskerettigheder
- dårlige arbejdsforhold
- børnearbejde
- sundhedsspørgsmål
- ulighed
- diskrimination

Risici tilknyttet ledelsesmæssige faktorer (G)

Risikoen, der kan opstå, når en virksomhed er eksponeret imod aktiviteter, der potentielt kan blive ramt af negative ledelsesmæssige forhold som f.eks.

- Korruption
- Bestikkelse
- Interessekonflikter
- Skatteforhold

Risikoen kan f.eks. bestå i bøder, tab af omdømme og evt. tab af kunder eller medarbejdere.

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

2. Afgrænsning:

Investering er altid forbundet med risici, og bankens investeringsprocesser er tilrettelagt på en sådan måde, at bankens kunder i videst mulige omfang bliver bevidste om de valgte risici ved deres investeringer, og om kunderne egner sig til de tilbudte investeringsprodukter. Nærværende politik fastsætter alene bankens retningslinjer for ESG-integration og ESG-risici.

3. Særlige aktivklasser **Særlige bæredygtighedsrisici statsobligationer**

Ved investering i statsobligationer, har vi identificeret en række særlige bæredygtighedsrisici, der knytter sig til udstederlandenes regeringsførelse. Det er forhold som eksempelvis korrupsion, ustabile politiske regimer, landets involvering i krigshandlinger, brud på menneskerettigheder og manglende efterlevelse af demokratiske grundprincipper.

Eksklusion af udvalgte landes statsobligationer

Internationale sanktioner, der f.eks. forbyder investeringer i bestemte lande, skal altid overholdes. Det gælder f.eks. for statsobligationer fra lande, der er omfattet af EU-sanktioner mod finansielle transaktioner med landet eller mod ledende personer, hvor det kan være svært at adskille disse og staten/centraladministrationen i det givne land.

Særlige bæredygtighedsrisici realkreditobligationer

Ved investering i danske realkreditobligationer har vi identificeret en række særlige bæredygtighedsrisici, der knytter sig til det ejendomsmarked, realkreditobligationerne understøtter finansiering af. Låntagere i ejendomme med et højt energiforbrug er mere udsatte for stigende energipriser, f.eks. som følge af politiske beslutninger om overgang til mere vedvarende energikilder, der eksempelvis gør olie eller naturgas langt dyrere end de alternative vedvarende energikilder som f.eks. sol eller vind. Udover at stigende energipriser kan gøre boligen dyrere at bo i for låntageren, er der også en risiko for, at ejendommene og dermed realkreditinstitutternes pant falder væsentligt i værdi som følge af de identificerede bæredygtighedsrisici.

Særlige bæredygtighedsrisici alternative investeringer

Investering i aktiver, som ikke er aktier eller obligationer, ses i denne politik som alternative investeringer. Det kunne f.eks. være direkte investeringer i infrastruktur såsom veje, broer, lufthavne, kloaker, vindmøller, m.v., men også investeringer i ejendomme.

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

I forhold til disse aktivtyper gælder der nogle særlige forhold ift. varetagelsen af bæredygtighedshensyn bl.a. på grund af den illikvide natur af investeringerne. De bæredygtighedsrisici vi har identificeret, som er knyttet til denne type investeringer fordeler sig typisk mellem fysiske risici, der relaterer sig til klimaforandringer, f.eks. oversvømmelse, øget nedbør eller tørke, og risici forbundet med omstillingen til en mere bæredygtig teknologi.

Konkret har vi for ejendomme identificeret bæredygtighedsrisici knyttet til ejendommens energiforbrug, de byggematerialer, der anvendes, det efterfølgende arbejdsmiljø for bygningens brugere samt arbejdstagernes arbejdsvilkår i selve byggeprocessen.

4. ESG-Integration:

I det følgende er beskrevet, hvordan vi i Møns Bank integrerer bæredygtighedsrisici i vores investeringsbeslutningsproces. Det gælder for de kunder, der får rådgivning en gang imellem og for de kunder, der har valgt at give banken fuldmagt til løbende at passe deres investeringer via bankens formuepleje eller via vores samarbejdspartneres produkter.

Alt sammen med det formål, at vi kan træffe de bedst mulige investeringsbeslutninger og levere investeringsmuligheder, der afstemt med kundernes ønsker kan skabe konkurrencedygtige og langsigtede afkast samtidig med, at det bidrager positivt til samfundet og miljøet.

I vores ESG-integration arbejder vi med følgende 3 forhold:

- 3.1) Udvælgelse af samarbejdspartnere
- 3.2) ESG-Screening af investeringer
- 3.3) Aktivt ejerskab

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

Udvælgelse:

4.1 Udvælgelse af samarbejdspartner

Vores samarbejdspartnere på investeringsområdet f.eks. kapitalforvaltere og investeringsforeninger m.fl. udvælges blandt mange kriterier også ud fra et kriterie om, at vores kunders formuer investeres ansvarligt. Helt overordnet stiller vi krav om, at vores samarbejdspartnere på investeringsområdet har en politik for samfundsansvar og ansvarlige investeringer, hvilket ligeledes skal være gældende for samarbejdspartneres underleverandører indenfor kapitalforvaltning. I udvælgelsen af vores samarbejdspartnere på investeringsområdet lægger vi bl.a. vægt på, at bankens samarbejdspartnere

- Integrerer miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i investeringsanalyse- og beslutningsprocesser
- Er aktive ejere og indarbejder miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold i politikker vedrørende ejerskab og i den praktiske håndtering af investeringerne
- Søger at opnå åbenhed om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold fra de enheder, der investeres i
- Rapporterer om, hvordan politikken for ansvarlige investeringer har påvirket investeringskonceptet, herunder hvilke selskaber og lande, der er blevet ekskluderet fra investeringskonceptets univers på baggrund af politikken, og hvilke der forsøges påvirket gennem dialog

Screening:

4.2) ESG-screening af investeringer

Møns Bank investerer altid for at skabe størst muligt afkast, men ikke på bekostning af ansvarlighed. Møns Bank stiller derfor krav om, at samarbejdspartnere skal identificere selskaber med potentielle ESG-relaterede risici og opstille investeringsrestriktioner over for bestemte industrier.

Vi forventer, at vores samarbejdspartnere gennemgår alle potentielle investeringer i forhold til selskabets bæredygtighedsprofil. Der skal foretages en normbaseret screening, hvor investeringerne mindst en gang årligt gennemgås for brud på nedenstående internationale normer og konventioner:

- **FN's Global Compact**

Der skal måles op imod FN's 10 principper omkring miljø, anti-korruption, arbejdstagerrettigheder, børnearbejde, menneskerettigheder m.v.

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

- **FN's Menneskerettighedserklæring**
Fokus på at undgå tvangsarbejde og diskrimination og retten til retfærdig rettergang, ret til ytringsfrihed m.v.
- **OECD's retningslinjer for multinationale selskaber**
Der skal være fokus på, hvordan selskaber minimerer negativ indvirkning fra deres aktiviteter, samt fokus på at få selskaber til at bidrage til økonomisk, social og miljømæssig fremgang.
- **ILO arbejdsmarkedskonventioner om værdige forhold for arbejdstagere**
hvilket handler om at få udryddet børnearbejde, diskrimination, tvangsarbejde samt opnå retten til faglig organisering.
- **Lande med internationale sanktioner**
At der ikke foretages investeringer i lande, eller lande bliver ekskluderet, hvis der er internationale sanktioner mod landet.

For investeringer eller selskaber, som har et bekræftet brud på én eller flere af disse internationale normer, kræver vi, at vores samarbejdspartnere enten:

- Indleder dialog med udstederen med henblik på at få dem til at tage ansvar for bruddet og ændre adfærd eller
- Ekskluderer udstederen eller fra investeringsuniverset

Konkret stiller vi krav om, at samarbejdspartneren som minimum **ekskluderer udstedere**, der agerer inden for:

- Klyngevåben
- Landminer
- Kemiske våben
- Biologiske våben
- Atomvåben, der ikke er omfattet af Traktaten om ikke-spredning af kernevåben

Aktivt ejerskab:

4.3) Aktivt ejerskab

Med det formål at understøtte selskabernes udvikling og langsigtede værdiskabelse, ønsker Møns Bank, at vores samarbejdspartnere på investeringsområdet påvirker de selskaber, der investeres i, til at integrere bæredygtighed i deres forretningsmodeller, selskabsledelse og rapportering. Der skal derfor stilles krav om, at samarbejdspartnere på investeringsområdet har politik for udøvelse af

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

et aktivt ejerskab, der udfordrer selskabernes strategier og påvirker dem til at løse og adressere udfordringer og forhold, der påvirker deres forretning.

4.3.1) Ved investeringsbeslutninger på kundens vegne

Når Møns bank på vegne af kunderne sammensætter investeringsporteføljer, skal miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige forhold inddrages i udvælgelsesproceduren af de udstedere som der investeres i. Dette sker i samarbejde med bankens produktleverandører, hvortil der stilles krav om, at produktleverandørerne foretager overordnede screeninger forud for investeringer, således at Møns Bank bedst muligt begrænser omfanget af investeringer i udstedere som ikke lever op til ESG-faktorerne. På denne måde begrænses samtidig investeringer i udstedere der ikke lever op til en vis bæredygtighedsstandard, hvilket er i overensstemmelse med Møns Banks ønske om at begrænse risikoen for, at kunderne lider økonomiske tab eller andre væsentlige negative konsekvenser som følge af en begivenhed, som er skabt på grund af, at udstedere ikke har levet op til bæredygtighedskriterier. Vi forsøger således at undgå, at kundernes midler investeres i selskaber, hvor der eksempelvis er dårlige arbejdsforhold, korrupsion, betydelig risiko for vand- og luftforurening m.v.

4.3.2) Når banken yder kunderne investeringsrådgivning

Når Møns Bank udøver investeringsrådgivning, tages der (udover de lovgivningsmæssige krav om risikoprofil, investeringshorisont osv.), også højde for, om kunden foretrækker investeringer i selskaber og fonde, som har en høj standard for inddragelse af bæredygtighed i deres daglige drift.

De 3 EU-kategorier:

4.4 De 3 EU-kategorier

Det er blevet nemmere for dig som investor at finde ud af, hvor bæredygtige de enkelte investeringer er. Der er nemlig kommet et nyt, fælles bæredygtighedsregelsæt, der kategoriserer de investeringer, du som investor kan sætte penge i.

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

Der er tale om nye EU-regler – den såkaldte disclosure-forordning, se ovenfor – der skal gøre det nemmere at investere bæredygtigt. EU arbejder med tre niveauer for bæredygtighed, opkaldt efter de afsnit af forordningen, som de refererer til:

Artikel 6 - Minimumsstandarder for bæredygtighed.

Artikel 8 - Bæredygtighed indgår i investeringsbeslutninger.

Artikel 9 - Fonden arbejder efter konkrete bæredygtighedsmål.

Det er et krav, at alle investeringsprodukter, såsom investeringsforeninger, er mærket efter den nye ordning.

Artikel 6: Minimumsstandarder for bæredygtighed

Artikel 6-produkter er det laveste niveau, men det er ikke ensbetydende med, at der ikke er bæredygtige aspekter i investeringerne.

I artikel 6-produkter følger investeringerne vores samarbejdspartneres generelle politik for ansvarlige investeringer.

Der er en række ting, som der ikke investeres i. Det omfatter eksempelvis producenter af kontroversielle våben som klyngevåben og kemiske våben samt virksomheder, hvor mere end 5% af omsætningen stammer fra kulminedrift.

Hvis en virksomhed, har kritisable arbejdsforhold eller problemer med at overholde miljø- og menneskerettigheder, går vores samarbejdspartner i dialog med virksomheden, idet dialog ofte nytter. Ellers vil investering i virksomheden ophøre.

Ønsker du at investere i disse produkter vil du som udgangspunkt blive tilbudt produkter som er udstedt af vores samarbejdspartnerne indenfor den kategori.

Artikel 8: Bæredygtighed indgår i investeringsbeslutninger

Hvor artikel 6-fonde lever op til nogle minimumsstandarder for bæredygtighed og ansvarlig investering, så bliver bæredygtighed inddraget i selve investeringsprocessen i artikel 8-fonde.

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

Selskaberne bliver her analyseret ud fra et bredt bæredygtigheds-perspektiv:

- Klimapåvirkning vil altid indgå i et eller andet omfang, f.eks. mål for genanvendelse og reduktion af forurening.
- God selskabsledelse – eksempelvis om der er nok diversitet i ledelsen.
- Sociale aspekter, fx hvorvidt selskabet har fokus på arbejdstagerrettigheder både i selskabet selv og hos leverandører.

Alle bæredygtighedsnøgletal, som også har betydning for vurdering af selskabets potentielle afkast, bliver inddraget. Virksomheder bliver vurderet ud fra bæredygtighedsrisici, men også ud fra, om de griber mulighederne i den grønne omstilling.

Det kunne være et rederi, som i dag primært bruger fossile brændstoffer, men inden for en overskuelig tidshorisont har mulighed for at blive førende i branchen i forhold til at drive sine skibe med grøn energi. Her vil det være afgørende, både af hensyn til bæredygtigheden og det potentielle afkast, at måle rederiet på, hvor hurtigt det nedbringer sit forbrug af fossile brændstoffer og dermed mindsker sit klimaaftryk.

Møns Banks egne produkter og hovedparten af de produkter, som du vil/kan blive tilbudt fra vores samarbejdspartner, vil være indenfor denne kategori.

Artikel 9: Fonden arbejder efter konkrete bæredygtighedsmål

I artikel 9-fonde – det højeste niveau – indgår specifikke bæredygtigheds-målsætninger ved siden af afkastmålsætningen.

Hvis en artikel 9-fond har nedbringelse af CO₂-udledning som mål, så kommer man ikke uden om, at virksomhedernes/fondenes klimamål skal være i overensstemmelse med ambitionerne i Paris-aftalen, dvs. at virksomhederne/fondene skal bidrage til at begrænse de globale temperaturstigninger til 1,5 grader. Det betyder konkret, at i 2030 må virksomhederne/fondene som helhed højst udlede CO₂ svarende til 25 pct. af verdensmarkedsniveauet for CO₂-udledning i 2020.

Ønsker du at investere indenfor denne kategori, vil du blive tilbudt produkter, som er udstedt af vores samarbejdspartnere.

5. Rapportering:

I Møns Bank er der fokus på at integrere bæredygtighedsrisici i investeringsprocesserne, herunder at kunderne informeres om bankens aktiviteter og fremskridt for bæredygtige investeringer.

Møns Bank	Dokumenttype: Politik	Dato: 24.08.2022
Hovedemne: Bæredygtighedsrisici	Underemne: Bæredygtighedsrisici	Direktionen

Samtidig skal kunderne i tilknytning til afkastopgørelser løbende informeres om bæredygtigheden af de investeringer, der er foretaget via banken.

**6. Opfølgning og
ajourføring:**

Denne politik skal ajourføres minimum én gang årligt.

**Ansvarlig for
politikken:**

Bestyrelsen og direktionen.

Stege, den 24.08.2022

Bestyrelsen

Peter Ole Sørensen
Formand

Christian Brix-Hansen
Næstformand

Tina Ørum Hansen

Carl Gustav Scavenius

Jan Ivan Rasmussen

Lise Hansen